Lietas Nr. SKC –2509/2014

L Ē M U M

Rīgā, 2014.gada 30.septembrī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments šādā sastāvā:

tiesnese referente V.Cīrule
tiesnese Ļ.Kušnire
tiesnese A.Vītola

izskatīja rakstveida procesā /pers. A/ blakus sūdzību par Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2014. gada 6.marta lēmumu, ar kuru atstāts negrozīts Ventspils tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2013.gada 31.oktobra lēmums par atteikšanos pieņemt sūdzību.

Civillietu departaments

k o n s t a t ē j a

[1] Nekustamais īpašums /Nosaukums A/, /adrese/, kadastra numurs /numurs A/, pieder /pers. A/.

[2] Ar Ventspils tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2013.gada 2.septembra lēmumu apmierināts /pers. B/ nostiprinājuma lūgums: aizstāt Vārves pagasta zemesgrāmatu nodalījuma Nr./numurs B/ III daļas 1.iedaļas atzīmi Nr.1.4. ar ierakstu – braucamā ceļa servitūts par labu nekustamajam īpašumam /Nosaukums B/, /adrese/ un Vārves pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs C/I daļas 1.iedaļā ierakstīt tiesību – braucamā ceļa servitūts, kas apgrūtina nekustamo īpašumu /Nosaukums A/, /adrese/. Nostiprinājuma lūgums pamatots ar likuma "Par nekustama īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās" 11.pantu.

[3] Par Ventspils tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2013.gada 2.septembra lēmumu /pers. A/ iesniegusi sūdzību, lūdzot šo lēmumu atcelt.

[4] Ar Ventspils tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2013.gada 31.oktobra lēmumu /pers. A/ sūdzību atteikts pieņemt, pamatojoties uz Zemesgrāmatu likuma 98.[1]panta pirmo daļu, kas noteic, ka zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis atsakās pieņemt sūdzību, ja to iesniegusi persona, kura nav lūgusi nostiprinājumu.

Zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis secinājis, ka pārsūdzētais Ventspils tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2013.gada 2.septembra lēmums pieņemts par /pers. B/ iesniegto nostiprinājuma lūgumu. Līdz ar to, ja ar zemesgrāmatā izdarīto nostiprinājumu ir aizskartas /pers. A/ kā īpašnieces tiesības, viņa var apstrīdēt nostiprinājumu vienīgi prasības kārtībā atbilstoši Zemesgrāmatu likuma 97.pantā noteiktajam.

[5] /pers. A/ iesniegusi sūdzību par minēto Ventspils tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2013.gada 31.oktobra lēmumu, uzskatot to par nepamatotu, lūdz atcelt.

[6] Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta Tiesā izskatāmo civillietu nodaļas prokurors savā atzinumā izteica viedokli, ka lēmums atstājams negrozīts.

[7] Ar Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2014.gada 6.marta lēmumu Ventspils tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2013.gada 31.oktobra lēmums atstāts negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība noraidīta.

Lēmums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

Zemesgrāmatu likuma 76.pants noteic, ka, skatot cauri nostiprinājuma lūgumu, zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis pamatojas vienīgi uz tiem datiem, kas ir nostiprinājuma lūgumā un tam pievienotos dokumentos, nepieprasot nekādas ziņas no iestādēm vai privātpersonām.

Saskaņā ar Zemesgrāmatu likuma 97.pantu sūdzību par zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu, kad lūgums atstāts bez ievērības vai nav izpildīts, tā kā bija lūgts, var iesniegt tikai persona, kas lūgusi nostiprinājumu.

No lietas materiāliem redzams, ka vienīgais nostiprinājuma lūdzējs, kas parakstījis nostiprinājuma lūgumu, bijis /pers. B/, kura nostiprinājuma lūgums ar zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2013.gada 2.septembra lēmumu apmierināts pilnībā.

Zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis pamatoti atteicis pieņemt /pers. A/ sūdzību, atzīstot, ka viņa nostiprinājumu var apstrīdēt vienīgi prasības kārtībā.

[8] Par Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2014.gada 6.marta lēmumu /pers. A/ iesniegusi blakus sūdzību, lūdzot to atcelt un nodot lietu jaunai izskatīšanai, minot šādus argumentus.

[8.1] Tiesai bija jāizvērtē Civillikuma 1038.*(īpašnieka tiesības)*, 1152.*(reālservitūti)* un 1231.panta *(servitūtu nodibināšana)*, kā arī Zemesgrāmatu likuma 45.panta 6.punkta *(atzīmju veidā ieraksta sūdzību iesniegšanu par zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumiem (..))* piemērošana.

[8.2] Tiesa sašaurināti iztulkojusi Zemesgrāmatu likuma 76. *(skatot cauri nostiprinājuma lūgumu, zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis pamatojas vienīgi uz tiem datiem, kas ir lūgumā un tam pievienotos dokumentos, nepieprasot nekādas ziņas no iestādēm vai privātpersonām)* kopsakarā

ar 97.pantu *(Persona, kas lūgusi nostiprinājumu, var pārsūdzēt zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu (82.p.), ja ar to nostiprinājuma lūgums visumā vai pa daļai atstāts bez ievērības vai nav izpildīts tā, kā bija lūgts. Pārējās personas nostiprinājumu var apstrīdēt vienīgi prasības kārtībā.)*, kas nosaka, ka zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu var apstrīdēt tikai persona, kas iesniegusi nostiprinājuma lūgumu.

[8.3] Tiesa nav motivējusi lēmumu atbilstoši Civilprocesa likuma 230.panta pirmās daļas 5.punkta *(lēmuma motīvi)* prasībām.

[8.4] Ar pārsūdzēto Civillietu tiesu palātas lēmumu aizskartas blakus sūdzības iesniedzējas Latvijas Republikas Satversmes 92.pantā un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.pantā noteiktās tiesības uz taisnīgu tiesu.

[9] Pārbaudījis lietas materiālus, Augstākās tiesas Civillietu departaments, atzīst, ka Civillietu tiesu palātas lēmums atstājams negrozīts.

[9.1] Atbilstoši Zemesgrāmatu likuma 97.pantam persona, kas lūgusi nostiprinājumu, var pārsūdzēt zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu, ja ar to nostiprinājuma lūgums visumā vai pa daļai atstāts bez ievērības, vai nav izpildīts tā, kā bija lūgts. Pārējās personas nostiprinājumu var apstrīdēt prasības kārtībā.

[9.2] No lietas materiāliem redzams un to konstatējusi Civillietu tiesu palāta, nostiprinājuma lūgumu iesniedzis un parakstījis /pers. B/, kura nostiprinājuma lūgums ar zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2013.gada 2.septembra lēmumu ir apmierināts pilnībā.

Pastāvot šādiem apstākļiem, Civillietu departaments uzskata, ka pārsūdzētajā lēmumā pamatoti atzīts, ka /pers. A/ ir cita persona Zemesgrāmatu likuma izpratnē, kas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša nostiprinājumu var apstrīdēt vienīgi prasības kārtībā.

[9.3] Ievērojot minēto, nav apsverami Civillikuma 1038., 1152. un 1231. panta noteikumi, uz kuriem ir atsaukusies blakus sūdzības iesniedzēja, jo konkrētajā gadījumā izlemjams jautājums par /pers. A/ tiesībām iesniegt sūdzību par zemesgrāmatu tiesneša lēmumu, savukārt jautājums par ceļa servitūta nodibināšanas pamatotību izskatāms, ceļot prasību tiesā.

[10] Civillietu departaments nevar piekrist blakus sūdzībā norādītajam, ka ar pārsūdzēto Civillietu tiesu palātas lēmumu aizskartas blakus sūdzības iesniedzējas Latvijas Republikas Satversmes 92.pantā un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.pantā noteiktās tiesības uz taisnīgu tiesu. Uzskatot, ka ar nostiprinājuma lūguma izpildi ir aizskartas sūdzības iesniedzējas tiesības, /pers. A/ atbilstoši Civilprocesa likuma 1.pantam ir tiesības savu aizskarto tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzībai vērsties tiesā prasības kārtībā, uz ko pamatoti norādīts Civillietu tiesu palātas lēmumā.

[11] Ievērojot minēto, lēmuma atcelšanai nav pamata, lēmums ir motivēts un tas atbilst Civilprocesa likuma 230.pantā noteiktajām prasībām.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 448.panta pirmās daļas 1.punktu, Augstākās tiesas Civillietu departaments

n o l ē m a

Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2014.gada 6.marta lēmumu atstāt negrozītu, bet /pers. A/ blakus sūdzību noraidīt.
Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese V.Cīrule

Tiesnese Ļ.Kušnire

Tiesnese A.Vītola